

KOROŠKI SLOVENEK

Naroča se pod naslovom: „Koroški Slovenec“,
Klagenfurt, Viktringer-Ring 26.
Rokopisi se naj pošiljajo na naslov:
pol. in gospod. društvo, Klagenfurt, Viktringer-Ring 26.

**List za politiko,
gospodarstvo in prosveto**

Izhaja vsako sredo. — Posamezna številka 15 grošev.
Stane četrtletno: 1 S 50 g; celoletno: 6 S — g
Za Jugoslavijo
četrtletno: Din. 25.—; celoletno: Din. 100.—.

Rojaki, pozor!

„Freie Stimmen“ odkrito grozijo in hujskajo proti slovenski manjšini.
Nepopoljšljivi fanatiki.

Pretekli teden so prinesle „Freie Stimmen“ izpod peresa glavnega urednika dr. Pallerja pod naslovom „Verständigung“ članek, ki se bavi z mislijo sporazuma in rešitve manjšinskega vprašanja na Koroškem. Seveda ta članek ni prinesel niti najmanjšega pozitivnega prispevka k sporazumu, nasprotno šele bolj je zastupil politično ozadje. Za misel sporazuma bi bilo koristnejše, ako članek nikoli ne bi bil izšel. Niti trohice dobre volje ne čitamo iz vrstic omenjenega članka. Na nam že dodobra znani način hlinijo „Freie Stimmen“ dobro voljo, ki baje vlada na nemški strani, za nas imajo — kakor vedno — samo psolve.

Po mnenju teh gospodov smo mi nepopoljšljivi šovinisti in prenapetneži, s katerimi je vsaka sprava nemogoča. Kakor trdijo „Freie Stimmen“, zanikujemo mi najprimitivnejše človeške pravice. Zato so se „Freie Stimmen“ odločile, da preostane samo še boj do skrajnosti. Zakaj — in tukaj sedr. Paller čuti poklicanega, da govori v imenu celega nemškega naroda — z nami, ki se zbiramo okoli „Koroškega Slovenca“, se Nemci nikoli ne bodo sporazumeli: stvarno ne in psihološko ne.

Kar se tiče teh gospodov, mi to sami uvidevamo zakaj stvarni — kar se tiče vas, gospodje okoli „Freie Stimmen“ še nikoli niste bili; način vašega dela je, da se lovite za prazne besede. Vaša psihologija pa je brezmejno sovraštvo do vsega, kar je slovenskega na Koroškem. In zadnji izbruh tega sovraštva je članek, ki nosi naslov „Verständigung“. „Freie Stimmen“ stvar pač po svoje razumejo. Po njihovem mnenju oni hočeju sporazum, toda mi nočemo. Torej pustijo glasno zadoneti bojne fanfare in kričijo, da naj tukaj odloči boj kot zadnje sredstvo in silovitost tega boja naj prinese zadnjo odločitev.

Bomo videli, kaj bo nato rekla evropska javnost. Ne vemo tudi, v koliko se nemški narod strinja z nazori, ki jih propagirajo „Freie Stimmen“. Ravno nemške manjšine so v zadnjih letih stale v prvih vrstah v boju za manjšinske pravice. Mnogo dobrih in lepih misli se je porodilo na tem polju. Mislamo, da gospodje, kakor dr. Junghann, Amende in drugi ravno ne bodo veselo iznenadeni ob tem novem pokretu, ki ga hočejo zanesti v manjšinsko gibanje „Freie Stimmen“.

Ta list trdi, da se nam je letos o priliki enajste obletnice plebiscita od nemške strani zopet ponudila roka v spravo, toda „Koroški Slovenec“ je baje to miroljubno roko trdo in odločno zavrnil. To je očitno potvarjanje resnice. Gospodje, povemo vam: Kadar nam boste vašo odkrito dlan ponudili v spravo, vedno jo bomo z veseljem zgrabili. Nikoli pa vam ne bomo stiskali roke, ki nam grozi in kaže fige. Lepih besedi in blagodnečih fraz imamo dosti. Hočemo vendar enkrat doživeti tudi dejstev. Pokažite nam le eno edino dejstvo, le nekaj malega, kar ste nam z odkrito dobro voljo dali, in želji boste naše priznanje.

Vedno nam očitata šovinizem in nelojalnost. Povejte nam vendar enkrat, v čem ta šovinizem in ta nelojalnost obstoja? Stvarno nam dokažite to! Toda vi samo kričite, dokazov pa nimate; in to je demagoštvo. Preveč prozorna je vaša taktika. Jasno se vidi namen, ki se skriva za vašim trikom: duhovi se ne smejo pomiriti, nemška javnost naj nadalje v vsakem Slovincu, ki svojo narodnost odkrito pripozna, gleda veleizdajalca.

Saj se mora že vsakdo smejati, kdor trezno presoja vaše počenjanje. Kakšen interes naj bi imeli mi na tem, da odklanjamo sporazum. Ne mi, pač pa vi imate korist od tega, da ribarite v v kalni vodi.

Nikdar nismo zanikali temeljnih človeških pravic, kakor trdijo „Freie Stimmen“ v omenjenem članku. Ko so prinesli Nemci svoj osnutek kulturne avtonomije, so naši poslanci pristali na narodni kataster, v katerega se vsak lahko vpiše po svoji svobodni volji. To je vendar dejstvo, ki se ne da tajiti. Saj so menda gospodje na nemški strani bili sami presenečeni nad toliko popustljivostjo. Zatorej so nam nastavili drugo mrežo; vzeti so nam hoteli vse naše šole na slovenskem Koroškem, mi pa naj bi si stavili nove. Vidite, to je res kratenje najfundamentálnjših narodnih pravic. Na ta led seveda medved ni hotel iti. Mi se dobro zavedamo svoje naloge in svoje dolžnosti. Nočemo, da bi nam še pozni rodovi očitali, da smo prodali naše otroke in našo mladino na milost in nemilost tuji šoli.

Dobro se zavedamo naše odgovornosti za bodočo generacijo. Otrok sam še ne more odločati o svoji šoli. Tudi stvar ni taka, da v vsakem posameznem slučaju starši lahko poljubno odločajo o tem, kaka naj bo vzgoja otrok. Nasprotno, posameznik je član iz naroda, iz katerega je vzrastel. Pa tudi otroku je narod dolžan nuditi tako vzgojo, da vzraste v enotnega in celega človeka, da ne bo svoj živ dan trpel na notranji razburjenosti, ko ne bo ne tič ne miš. Vi to sami dobro veste, gospodje. Saj vendar vaši narodni voditelji narekujejo slične načrte po nemških šolah. Oni odločajo o duhu, v katerem naj se vzgoja vrši. V vaših šolah vzgajate otroke tako, da bodo nekoč pozitivni člani vašega naroda. O tem posameznem slučaju ne vprašate šele staršev. Tudi vaši starši ne odločajo, ali naj bo otrok vzgojen nemško ali francosko. Ko pride otrok v šolo, prevzame odgovornost za njega vzgojo cel vaš narod. Vidite, gospodje, saj bi se lahko razumeli, treba je samo nekoliko dobre volje. Iste pravice, ki jih zahtevate zase, dajte tudi nam — pa mirna Bosna.

Vi pa nam v enajstih letih niste dali niti enega slovenskega učitelja. Vse, kar diši po slovenstvu, hočete ven iz naše šole. Težke boje bijejo naši narodni delavci za slovenski verouk; da v novjšem času se je že vnela borba za latinico v naših šolah. Kajti celo latinske črke so vam trn v peti. Torej, gospodje, ne dajmo slepomišiti! Če vam že verjame kak ozkosrčni bralec, evropska javnost pa je informirana. Ne bo se vam posrečilo prepiti vesti pravice. Za to bomo skrbeli.

Toda „Freie Stimmen“ pač vsaka vprašanja razumevajo po svojem. Po njihovem mnenju je za nas Slovence na Koroškem pravcati paradiz. Celo kulturno avtonomijo so nam ponudili. Seveda samo takšno, ki se je zdela celovskim gospodom prav. Mi pa pri tem itak nimamo nič govoriti in kdor ne parira, proti temu napovedujejo „Freie Stimmen“ boj, boj na nož. Tako daleč smo prišli na Koroškem.

Mi smo že večkrat imeli priliko opozoriti našo javnost na delovanje Heimatbunda, ki za naše kmete tako težke čase izrablja v ta namen, da naseljuje po naš zemlji tuje iz rajha. To dejstvo se ne da tajiti, obtožnica je tako težka, da se je tudi „Fr. St.“ niso mogle izogniti. Dejstva tudi ne tajijo, skušajo pa ga na svoj način

opravičiti. Postavijo se za geslo: zob za zob, in trdijo, da so tudi v nasledstvenih državah potom agrarne reforme odvezli Nemcem širna zemljišča. To je seveda vse pesek v oči. Primera je gnila.

Tudi dr. Paller dobro ve, da agrarne reforme niso iznašle šele nasledstvene države. Že davno pred vojno so ljudski voditelji zahtevali rešitev tega vprašanja kot bistveno jedro vsake prave narodne politike. V stari Avstriji, kjer so vladali plemenitaši, se to seveda ni dalo izvesti, toda narodne vlade so se vprašanja resno prijele. V nasledstvenih državah so imeli različni fevdalci in plemenitaši obširna zemljišča, ki so jim nosila ogromne dobičke; te dobičke pa je gospoda zapravljala po vele mestih. Široke plasti naroda pa niti kruha niso imele. To krivico je bilo treba odpraviti. In agrarna reforma je samo odvzela tistemu, ki je imel zemlje preveč. S tem je dobilo tisoče družin svoje lastno ognjišče. Nikjer v nasledstvenih državah pa niso izganjali kmetov.

Na Koroškem pa je stvar vse drugačna. Tukaj se jemlje koroškim kmetom zemlja, ki so jo vsako ped vznajili s svojim trudopolnim delom. Nevzdržne razmere vladajo:

Pri bolečinah v členkih in sklepkih deluje Tegal hitro in zanesljivo. Mnoga zahvalna pisma o Tegal pri zastarelih boleznih, kjer nobeno sredstvo ni več pomagalo. En poizkus prepriča! V vseh lekarnah. Cena S 2.40. 5/4

davčni vijak stiska kmeta, poleg tega visoke socialne dajatve in nevzdržna obrestna mera. Pridelke pa prodaja kmet pol zastonj. Tako gre eno posestvo za drugim na boben. Vedno češče trka exekutor na vrata, toda za koroškega kmeta v bedi in stiski se nihče ne zmeni. Naj gre s trebuchom za kruhom! Ko so ga pregnali izpod domačega krova, postavijo na njegovo mesto priseljenca tuja. Temu tudi nudijo zadostno gmotno pomoč, našemu kmetu pa ne. Milijoni se žrtvujejo v namen kolonizacije, in čujte, pri vsem tem vedno slišimo klic: Koroško Korošcem!

To krivično postopanje v vedno večji meri uvidevajo tudi naši nezavedni rojaki. Saj Heimatbund ne vpraša, ali je kmet, ki je šel na boben, bil Slovenec ali pa bindišar. Idi srečno pot, na tvoje mesto pride tujec! Naši rojaki, ki so dosedaj verovali lepim a praznim besedam, vedno bolj uvidevajo, da jim različni Fajniki in Ferlički niso prinesli rešitve. In vedno več nas bo, ki bomo v strnjenih vrstah branili našo zemljo, ki nam jo jemljete. Pokazali bomo, kdo se v resnici bori za to, da bo ostala Koroška Korošcem.

Pokazalo pa se je zadosti, na čigavi strani so oni elementi, ki dihaajo le sovraštvo in ki ne morejo živeti, ne da bi delali razdor — kakor trdijo „Freie Stimmen“. Mi tozadevno lahko s ponosom pokažemo na desetletno delovanje naših voditeljev in našega lista. Kdaj ste že čitali v „Koroškem Slovincu“ nestvarne hujskarije proti nemškemu narodu? Kar smo zahtevali, smo stvarno utemeljili. In vaše grehe na našem narodnem življu vam dokažemo z dejstvi. Ne mine pa skoro teden, da ne bi v celovških listih čitali kak napad na naše rojake; in vse to v duhu, ki seje sovraštvo. Kako smešno gonjo so predvsem „Freie Stimmen“ uprizorile proti našim gospodinjiskim tečajem, tako da se je zdela celo nemškemu listu „Arbeiterwille“ odveč. Ta list, gospodje, je vam moral povedati, da Avstrija še ne bo zletela v zrak, če bodo naša dekleta znala skuhati „srbski“ guljaž ali pa kranjsko prežganko; saj tudi Nemci jedo pariški zrezek in angleški biftek, pa radi tega še ni Berlin v nevarnosti.

Toda kdor noče slišati, je pač gluhi. Ker „Freie Stimmen“ odklanjajo vsak direkten sporazum, nam napovedujejo samo najostrejši narodni boj. Nemški narod pa živi še preko koroških meja in ta narod dosedaj ni odvrnil pogleda od slovanskega jugovzhoda. Industrijska Nemčija pa agrarni jugovzhod se v marsikaterem oziru dopolnjujeta. Da se poglobijo medsebojne gospodarske vezi, je treba tudi v manjšinskem vprašanju napraviti red. Do takšnega sporazuma pa pelje pot nujno preko slovenske Koroške.

To je misel, s katero se tudi mi strinjamo. Saj nas uči enajstletna izkušnja, da z gospodi okoli Heimatbunda ni izpregovoriti pametne besede. Toda široka nemška javnost bo menda položaj presoja la treznejše in ne po receptu, ki ga nudijo „Freie Stimmen“. Treba bo položaj nemških manjšin v Jugoslaviji in naš položaj gledati objektivno. „Freie Stimmen“ seveda brez vsake stvarne podlage in brez dokazov trobijo svojim bralcem, da se godi nam mnogo boljše nego Nemcem v Jugoslaviji. Mi pa povdarimo kot očividni protidokaz samo dejstvo, da so nemške manjšine v Jugoslaviji o priliki volitev glasovale enofno za vladno listo, katere nositelj je predsednik vlade general Živkovič. To so napravili Nemci v zahvalo za usluge in pravice, ki jih jim je dala Živkovičeva vada. Mi koroški Slovenci pa še vedno čakamo.

Nove govornice o puču. Prve dni tega meseca je zboroval na Dunaju Schutzbund. Govoril je tudi dr. Deutsch, in sicer: Vsak dan dobivamo poročila, da se heimwehrovci pripravljajo na nov puč. Po mojem mnenju obstoja resna nevarnost, da pride do ponovnih poizkusov za državni prevrat. Temu pa se ni čuditi, ako se upošteva, kako omahljivo in popustljivo so postopale avstrijske državne oblasti napram pučistom, ki so skušali 13. septembra izvršiti prevrat. Takratni neuspeh teh ljudi ni preplašil, tem manj, ker so jim gotove stranke in celo gotovi vladni krogi sami pomagali iz zadrege. Odločilno pa je dejstvo, da oblasti pučistom niso odvzele orožja. Zato je zelo verjetno, da bo to orožje kmalu zopet prišlo do besede. Zadnji govori voditeljev tega puča jasno pričajo, da iščejo ti ljudje nasilen izhod iz sedanjega položaja. Toda mi poznamo tudi njihove zveze z inozemstvom in zato ob 12. uri opozarjamo odgovorne činitele, naj končno napravijo red. Sedanji časi so tako resni, da moramo biti pripravljeni na vse. Avstrijska socialna demokracija bo, ako bo treba, tudi s krvjo branila republiko ter se bo z vsemi sredstvi uprla vsakemu novemu puču. — K tem izvajanjem je izjavil minister Winkler, da teh vesti ni vzeti resno. — V Solnogradu je govoril knez Starhemberg: Mi nismo več državotvorni. Sovražniki sedanjega vladnega ustroja smo. Naše gibanje je revolucionarno in sicer zavestno revolucionarno in mi hočemo ta državni sistem nadomestiti z drugim. Obžalovati je, da se puč ni posrečil, ker je bil slabo organiziran. Gospodje pri vladi naj ne mislijo, da bodo vedno vladali. Videli bodo, da bo prej konec, nego mislijo. Pomagal jim tudi ne bo zakon o varstvu republike. — Značilno je tudi, da je prišlo v zadnjem času med štajerskim Heimatschutzom in narodnimi socialisti do sporazuma na tej podlagi, da sta obe organizaciji za združitev vseh nemških plemen in proti Habsburgovcem. Vodili bosta skupen boj proti bolševizmu, marksizmu in parlamentarnemu sistemu. Odklanjata marksistični kakor liberalno-kapitalistični gospodarski red. Vprašanje je seveda še, če se bo priključil temu sporazumu tudi Heimatschutz v drugih zveznih deželah. — Francoski tisk svari Avstrijo pred nepremišljenimi dejanji.

Skupščinske volitve v Jugoslaviji so se vršile preteklo nedeljo. Ko list zaključujemo, nam rezultati še niso znani. Koroški listi vedo povedati, da so bili vsi ministri ponovno izvoljeni. Udeležba je bila različna. V Beogradu je od 52.000 volilnih upravičencev volilo 30.000, v Ljubljani 12.000 od 16.000 volilnih upravičencev, v Zagrebu 50 odstotkov. V nekaterih krajih je znašala volilna udeležba do 85 odstotkov, slabša je bila udeležba ponekod na deželi. Od kandidatov nemške manjšine je bil izvoljen dr. Štefan Kraft. Obširnejše bomo poročali v prihodnji številki.

Hitler hoče v vlado. Kakor izgleda, stoji Nemčija pred dalekosežnimi notranjepolitičnimi izpremembami. Hitler se zelo trudi, da bi prišel

s svojimi narodnimi socialisti v vlado. Pogajanja med Hitlerjem, centrom in dr. Brüningom se vršijo že dalj časa in so zavzela že določene oblike. V krogih, ki stoje blizu centra, izjavljajo, da se s tem dogodkom izvrši popolna izprememba smeri Hitlerjeve politike. Hitler bo najprej popolnoma opustil svojo gonjo proti Franciji. Vzrok leži baje v tem, da išče zapadno-nemška težka industrija sporazuma s francosko industrijo in je zato dala Hitlerju nalog, naj izvrši ta preokret. Zapretila mu je, da ustavi vse podpore stranki, če tega ne stori. Hotel je celo posetiti francoskega ministrskega predsednika Laval, ko se je ta mudil v Berlinu. Zagotoviti je hotel Franciji, da Hitlerjanci ne nameravajo nobene vojne. Sedaj hoče Hitler oditi v inozemstvo in prepričati vodilne državnike evropskega zapada o miroljubnosti svoje stranke. Hitler je obljubil tudi centromu in dr. Brüningu, da bo popolnoma izpremenil svojo dosedanje notranjo politiko in taktiko in da se bo v socialnih vprašanjih približal centromu. Iz svoje stranke bo izključil vse radikalne in revolucionarne elemente, svoje napadalne oddelke pa bo razpustil. Hitler se bo slovesno odrekel Hugenbergu in se postavil na stališče zakona. Izjavil je tudi, da načelno odklanja vsako razkrojevalno delo v državni brambi in da ne bo v stranki trpel nikogar, ki bi hotel nastopati nezakonito. Pobotati pa se bo moral prej še z visoko duhovščino, ki stoji na stališču, da ni mogoče biti dober katoličan in obenem član Hitlerjeve stranke. — Dr. Brüning je imenoval poseben gospodarski sosvet, ki obenem z ministri razpravlja o izenačenju gospodarstva, socialno-političnih nasprotstev in omiljenju krize. Sosvet je izvolil več odborov, ki razpravljajo o posameznih vprašanjih. Poročila se bodo pretresala na skupni seji in sklepi sosveta bodo tvorili podlago za vladne ukrepe. —

Enoletno premirje v oboroževanju. Od 1. t. m. naprej velja enoletno premirje v oboroževanju, ki ga je predlagala skupščina Društva narodov in sprejelo 36 držav. Zadnje dni so skoro istočasno prispeli odgovori Nemčije, Francije, Amerike in Češkoslovaške. V smislu tega premirja države do 1. nov. 1932 za oboroževanje ne smejo več izdati nego v času od 1. nov. 1930 do 1. nov. 1931.

Deželni zbor.

Trošarina na meso, riž, južno sadje in sladkarije. — Proč z omoženimi učiteljicami!

Enodnevno zasedanje koroškega deželnega zbora dne 6. t. m. je prineslo nekaterim občinam nov davek, takozvano trošarino ali užitnino. — Razna poročila in predlogi so se odkazali pristojnim odborom. Med njimi je tudi predlog glede subvencije vodovodu v Dobrovi, občina Žvabek.

Na Koroškem je začasno 173 učiteljskih moči brez službe: 7 iz leta 1928, 24 iz leta 1929, 45 iz leta 1930, 40 iz leta 1931 in 57 takšnih, ki so bile začasno že nameščene. Omožene učiteljice odjedajo kruh mladim močem in zato predlagajo krščanski socialci, da naj deželni šolski svet odpove poročenim učiteljicam službe.

Kriza je zadela tudi Avstrijo in prizadeti gredo iskat pomoči predvsem k občinam. Če občinam v bodoči zimi ne bo možno, da omilijo krizo, jo bodo mogle dežele in zveza še manj. Na Koroškem bomo imeli predvidoma 18.000 brezposelnih. K tem pridejo še drugi ubožci. Za preskrbo vseh teh ne bodo zadoštovale zasebne zbirke. Zato je treba dati občinam možnost, da bodo mogle podpirati najpotrebnejše. Ustavni odbor predlaga zato, da se sklene za dobo enega leta trošarina.

Zakon, ki stopi 1. decembra 1931 v veljavo, je bil z večino glasov sprejet. Po tem zakonu imajo občine: Trnja vas, Trg. Borovlje, Hüttenberg, Celovec, Št. Martin pri Celovcu, Št. Peter pri Celovcu, Št. Rupert pri Celovcu, Št. Vid ob Glini in Beljak pravico, da pobirajo pri mesu, mesnih konzervah in rižu užitnino 5 odstotkov, pri južnem sadju in sladkarijah (sladkorčki, strd, sirup itd.) 10 odstotkov in pri drugem blagu 8 odstotkov. Za ta denar morajo kupiti občine živila in druge potrebščine za uboge pri domačih proizvajalcih. — Prihodnja seja se skliče pismenim potom.

DOMAČE NOVICE

Resnica se je izkazala.

„Freie Stimmen“ pred celovskim sodiščem. — Neupravičeni napadi na bistriško občino.

Ko je v povojnih letih brezposelnost vedno bolj naraščala in se razširjala tudi po deželi, je bilo treba leta 1925 tudi za brezposelne v pliberškem okraju urediti izplačevanje podpore. Pliberška občina je takrat odklonila, tako da je končno bistriška občina prevzela nalogo izplačevanja brezposelne podpore za cel pliberški okraj. Podpora se je izplačevala v Šmihelu.

S časom je število brezposelnih rastlo. Pozimi jih je bilo včasih do 160. Seveda so brezposelni z izplačano podporo takoj nakupili svoje nujne potrebščine pri šmihelskih trgovcih in obrtnikih. Ta in oni se je tudi v gostilni malo okrepčal, preden je nastopil pot proti domu. To so počasi tudi Pliberčani uvidevali. Sline so jim tekale skupaj in sedaj jim je bilo kar naenkrat žal, da njih občina svoj čas ni hotela prevzeti izplačevanja podpore. Kar naenkrat so se domislili, da naj se ta naloga bistriški občini zopet odvzame in odda Pliberčanom. V to borbo so vpregli tudi celovski list „Freie Stimmen“ in v marcu leta 1930 so „Fr. St.“ priobčile dopis, v katerem se je trdilo, da grozi brezposelnim od strani strogo slovenske bistriške občine nevarnost. Zakaj slovenski funkcionarji bistriške občine baje rovarijo in podpihujejo, torej bi tudi lahko pobunili brezposelne ali pa kar vse stlačili v Koroško Slovensko stranko.

Naši občinski možje so na neutemeljene očitke odgovorili s tožbo. „Fr. St.“ pa so se korajžno spustile v pravdo. Odgovorni urednik je celo nastopil dokaz resnice, kajti ti Bistričani in Šmihelčani so res nevarni ljudje. Čujte, kaj človek v Šmihelu vse lahko doživi. Hranilnica in posojilnica ima na svoji hiši slovenski napis; tudi občinska pisarna nosi slovenski napis. To je vendar nezaslišano! In šele požarna bramba; tam se po slovenski komandira in ogenj gasi. Čujte, čujte! Pa spomenik v svetovni vojni padlim vojakom — same slovenske napise nosi. Preden so ga postavili, je sicer g. Kristan tekel v Pliberk k dr. Herbstu, da bi odvrnil pretečo nevarnost, toda nič ni pomagalo. Ali ni vse to od sile? In v takšno slovensko trdnjavo naj hodijo brezposelni po svojo podporo. Bog pomagaj!

Pa vse to še ni nič. V občini živi tudi neki Valentin Aschmann. V občinski pisarni so mu iz usluge napravili prošnjo na davkarijo in v tej prošnji so napisali njegovo imen na sledeči način: **Ažmann**. Oh, oh, Kam pa pridemo, saj menda nismo s Kranjskega.

Vsa ta dejstva — in bilo jih je še več — so prinesle „Fr. St.“ v dokaz resničnosti svojih trditev. Proces je trajal poldrugo leto. Toda zadeva bi bila za „Fr. St.“ postala skoroda smešna. Dokaz resnice se je klaverno izjalovil. Ker je bil proces za „Fr. Stimmen“ očitvidno izgubljen, se je obtoženi odgovorni urednik udal v poravnavo. „Fr. St.“ so plačale vse stroške in mesto častne izjave v svojem listu še 50 S za naše občinske uboge, za kaj od častne izjave naši odborniki itak ne bi imeli nič, kdo naših pa že čita „Fr. St.“. Povemo pa, da drugič ne bomo dalje tako poceni.

„Fr. St.“ se naj sedaj zahvalijo pri svojem dopisniku, ki jim je poslal dopis. Baje je bil to neki Pliberčan. Mnogi celo trdijo, da ga dobro poznajo. Če smo pa prav informirani, je med tem že odnesel pete iz Pliberka.

Dekleta pozor! Ako si hočete pridobiti znanosti in spretnosti v gospodinjstvu, kuhanju, šivanju, ročnem delu in vseh za dobro gospodinjstvo potrebnih čednosti, pridite v šestmesečni gospodinski tečaj k šolskim sestrar v Št. Rupert pri Velikovcu. Tečaj se prične s 15. novembrom. Pogoje za sprejem dobite, ako se obrnete osebno do spredstojništva šolskih sester v Št. Rupertu.

Ali veste to? Ker je skalnična kislina udeležena pri vseh protinskih in revmatičnih obolenjih, stre mi moderno zdravilstvo za tem, da povzroči izločanje strupov, ki so se pri tem nabrali. To nalogo izvršujejo Togonal-tablete v posebni meri, ker razkrojijo vse škodljive sestavine in prinesejo skorajšnje izboljšanje in popolno ozdravljenje. Poleg protinskih in revmatičnih bolečinah se uporabljajo tablete tudi pri živčnih obolenjih in glavobolu.

Korte. (Medved.) Kakor se govori in pišejo časopisi, medveda ni več. Dovolj dolgo je gošpodaril po naših gorah in lesovih. Dovolj škode je in strahu je delal povsod, kamorkoli je prišel. To vemo vsi gorjanci Kamniških planin. Ni se čuditi. Tehtal je 240 kg, dolg je bil 2 m 80 cm. Za posmrtnico in v čast njegovim zmožnostim bi mi Korčani vedeli marsikaj povedati. V spomin le sledeče: Velika je bila njegova moč. Teden pred smrtjo je s tace pobil do 300 kg težkega Grubelnikovega voliča. Razbil mu je glavo. Celega vola je vlekel iz mlakuže navzgor precej daleč. Ovece je trgal kot za igračo, kot mačka miši. Debele šture je ruval iz tal in vlačil skupaj za brlog, 10 do 12 cm debele smreke jo zvijal kot trte ali jih lomil kot Peter Klepec. Tudi plezalec ni bil slab. Našli so debel mecesen, do 8 m visoko opraskan od njegovih mogočnih krempljev. Po mecesnu si je nalomil kot roka debelih vej, da si je z njimi zavaroval svoj dom. Tudi počasen ni bil, kot govorijo o medvedu. Saj ovece in govede tudi niso polževe hitrosti, posebno v času nevarnosti, a si jih je medved nalovil več kot preveč. Ako so ga zasledovali lovci v enem kraju, je drugi dan že večerjal bogve kje. Bil je „rajni“ tudi silno previden. Kakor da bi slutil, odkod preti nevarnost, se ji je vedel leta in leta modro izogniti. Le nekateri redki so ga videli. Pač pa je puščal v snegu svoje kot klobuk velike sledi. Ne bomo tedaj zamerili selskim lovcom, ki so, videč medveda, mislili na vse kaj drugega nego na svoje puške. Sedaj smo rešeni človeškega in živalskega strahu. Le škoda, da ga niso dosegli naši lovci. Par dni preje so ga lovili po Kortah, a kakor kaže, so ga le napodili pod krogle kranjskih lovcev. Upamo, da kakega zaroda ja ni pustil za seboj.

Obirsko. (Razno.) Cela Obirska dolina in župnija do zadnjega časa ni imela niti poštnega sela. Sedaj dobivamo pošto tedensko dvakrat. — Z letino razen sadja nismo posebno zadovoljni. Bolj pičlo se je nakosilo in našlo. Hvala Bogu, da ni bilo večje nesreče! Bo treba dokupovati, a odkod dobiti denar? Edin naš dohodek je v lesu in živini. Toda oboje je pod ceno in še prodati ni mogoče. Kapelčani pa brez denarja ne dajo več. — Pot skozi „Peči“ se nam podira. Čestno društvo je noče popraviti in jo vali na občino, ki se seveda brani novih dolgov. — Ali ni to silna predrznost? Pri B. so pri hiši trije silni lovci in lisica jim je ukradla „kočje“ iz hleva ter mu odgrizla glavo. Lisica si misli: vi meni lovite zajce in srne po lesu, jaz pa vam kradem „kočje“ iz hleva. —

Koroške novice. Vodstvo Landbunda je zborovalo 31. oktobra v Celovcu. Vsi govorniki so se izrekli za to, da je treba spraviti med kmete radikalnejši bojni duh in uvesti radikalnejše metode. Landbund ima svoje zastopnike v vladi, kjer bi lahko kaj naredili. S hujskanjem se ne pride daleč. Seveda, prihodnje leto so občinske volitve. — V Celovcu je umrl sodnijski pisarniški ravnatelj Simon Mikl, ki je bil obenem tolmač „bindišarskega koroškega jezika“ (!). — Dne 31. oktobra so zabeležili na Koroškem 8199 podpirlanih brezposelnih. Število se je v enem tednu pomnožilo za 759. — Pri Podkloštru je gozdarski delavec našel človeško okostje. Ugotovilo se je, da izvira od italijanskega podčastnika, ki se je v marcu leta 1926 ustrelil. Ker Italijani niso pokazali zanimanja za svojega mrtvega tovariša, je bil pokopan v Podkloštru.

Libuče pri Pliberku. (Božič je začel.) Libuče, lepa vas, s svojimi lepimi kmetijami ima tudi mnogo ženinov, ki bodo morali kmalu misliti na to, da si poiščejo družice za življenje. Posestnik Černic Janez, pd. Božič je prvi zagrabil. Kar pri sosedu je vzel Korenovo Lenko in dobil je pridno ženko. Pridno je že nekaj let Pri Korenu gospodarila in tako pokazala svoje ošpodijske in gospodarske zmožnosti. Pa je tudi Božič priden in skrben gospodar in tako sta se vzela. Pri Brezniku v Pliberku je bila svatovščina. Bilo je baje zelo veselo in je le prekmalu minul čas, kakor sta mi pravila Andrej in Breznikova natakara. Božiču in Božički pa želimo na vseh potih življenja mnogo sreče!

Celovec. (Smrt.) Celovski Slovenci imamo zaznamovati izgubo, ki je zasekala v naše vrste težko rano. Dne 5. t. m. smo pokopali 76 let staro Riharda Merlina, bivšega veletrgovca v Celovcu. Njegovi starši se izhajili iz St. Lenarta in so mu že v mladosti vcepili ljubezen do svojega sloven-

skeda naroda, ki mu je ostal zvest do smrti. Posebno se je jezil nad izidom plebiscita ker je kot izkušen mož predvideval slabe čase. Svoj prosti čas je posvečal sportu, predvsem je rad jahal in bil tudi res dober jahač. Dokler je vodil veletrgovino še sam, je imel same slovenske nameščence. V tem času so slovenski trgovci kupovali večinoma pri njemu. Celovski Nemci so ga poznali in še pri pogrebu je bilo slišati opazke, da je držal z bindišarji. Mi ga bomo ohranili v trajnem spominu. Da bi v miru počival!

Libuče pri Pliberku. (Mater in sina so položili v skupen grob.) Na dan vseh svetih popoldne so na libuškem pokopališču pokopali 86 let staro Breznikovo mater in njenega sina Matevža. Čuden slučaj. Sin je svojo staro mater silno ljubil in usoda je hotela, da je umrl kmalu nato, ko je njegova ljubljena mati zatisnila svoje oči. Oba so, drugega poleg drugega, položili v skupen grob k večnemu počitku. Pokojni Tevžej je bil vsa leta član libuškega Feuerwehra. In čudno se je zdelo, da mu Feuerwehr ni izkazal, kakor vsakemu drugemu, z udeležbo pri pogrebu, zadnje časti. Menda zato ne, ker je bil reven in ni bilo upati na freibier. Počivajta v miru!

DRUŠTVENI VESTNIK

Loče ob Baškem jezru. (Deseti brat.) Tajska sezona je minila in napočili so jesenski dnevi. S tem se začne tudi zopet gibanje v našem izob. društvu. Dolgo že ni bilo slišati o nas izpod Jepe. Delali smo bolj na tihem ter se posvetovali, kaj bomo v jeseni uprizorili koristnega in zabavnega, da bodo z nami zadovoljni vsi. Sklenili smo, da bi bila najbolj primerna ljudska igra „Deseti brat“. Igra se uprizori dne 15. novembra ob pol 7. uri zverčer in dne 22. nov. ob 3. uri popoldne v prostorih ge A. Pušnik v Ratencih. Pri prvi predstavi sodeluje tudi tamburaški odsek sosednjega društva. Istotam bo po igri veselica.

Pliberk. Izobraževalno društvo je otvorilo zimsko sezono svojega delovanja. Z igro „Veriga“ je nudilo udeležencem urico oddiha, prijetnega in poučnega razvedrila. Tudi govor je ustregel. Tudi deklamacije in petje je bilo na mestu. Opozarjamo na današnji inserat za prihodnjič.

GOSPODARSKI VESTNIK

Propadanje češpljevega drevja.

Naši češpljevi nasadi že dolgo niso več to, kar so bili nekdaj in kar bi morali biti tudi še danes. Manjka jim rasti in rodovitnosti. Temu smo krivi največ sami, ker smo to drevje popolnoma zanemarjali. Ne le da mu nič ne gnojimo, ga tudi sicer puščamo v nemar, ker ga ne varujemo pred različnimi škodljivci in boleznimi, ki ga napadajo. Žalostna je slika, ki se nudi pri tem drevju našim očem. Če bomo vso to škodo še nadalje mirno gledali, se je bati, da bo vse drevje uničeno. Mnogo je drevja, ki se sploh ne da več rešiti, ker je preveč slabelo. Ono pa, ki ima še več življenske moči, bi se dalo še rešiti, če se tega dela pravočasno poprimemo.

Češplje, ki so že napol suhe in se vedno suše, je posekati in sežgati, da pokončamo tudi tisti mrčes, ki vrta v lesu in izpodjeda življenske sile.

Največ škode pa dela danes kapar ali ščitna uš, ki je doslej pokončala že številne češpljeve nasade in ki se širi čim dalje bolj pri nas in dela ogromno škodo. V nekaterih nemških krajih so izginili že celi nasadi in to preti tudi nam, če bomo vso to škodo, ki jo dela ta mrčes, tako mirno gledali, kakor delamo danes. Sušiti se bo začelo tudi drugo drevje, zakaj kapar ne napada samo češpljevega drevja, kakor kažejo žalostne izkušnje po drugih krajih.

Kapar ima obliko male kapice ali ščita (odtod tudi ime ščitasta uš) in se tišči drevesne skorjice po vejah in vejicah, kjer ga najprej najdemo. Pod temi kapicami, ki so rjavo barvane, se zareja bodoči zarod, ki se spomladi in proti poletju razleze in prične samostojno življenje. V podobi malih uš si poišče pripravna mesta, kjer se zabode v mlado vejico, iz katere pije sok do popolnega svojega razvoja. Tukaj raste in tukaj se tudi razvije tisti ščitni podobni oklop ali kapica, ki varuje nežno žival in bodoči zarod

in po kateri najlažje spoznamo to nevarno škodljivko.

Čim bolj je drevo oslabiljeno vsled pomanjkljivega gnojenja in druge oskrbe in čim bolj je podvrženo raznim poškodbam, tem prej podleže zajedanju kaparja. Proti kaparju se je mogoče uspešno bojevati odinole s škropljenjem arborinove tekočine v poznojesenskem ali zgodnjepomladanskem času, preden začne drevje brsteti. Arborin pomaga proti kaparju kakor tudi proti drugim živalskim škodljivcem. Za škropljenje češpelj jemljemo 5—6 odstotno raztopino. Za 9 do 10 litrov vode potrebujemo torej 1 kg arborina.

Skušajmo torej z arborinom rešiti, kar se da rešiti pred popolnim poginom! Češplje so sad, ki ima veliko vrednost za dom in za kupčijo.

Lesna borza. Iglasti les: hlodi 16—19, dolgi hlodi 17—25, splavljeni hlodi 11—14, jamski les 12—16, jambori 16—19, rezano blago 56—60, mizarsko blago 85—90, stavbno rezano 48—52, deske za zaboje 38—42, mecesnovi trami in podlančnice 90—95 S za kubični meter. Listnati les: bukovi hlodi 21—25, hrastovi hlodi 70—80, jesenovi hlodi 70—80, bukovo rezano blago 60—65, hrastovo rezano blago 130—140, jesenovo rezano blago 130—140 S za kubični meter na nižjeavstrijski postaji. Mehka drva, 100 kg, 3:80—4:30 S, trda drva, 100 kg, 2:30—3:60 S.

ZDRAVSTVO

Zdravje in bolezen na deželi.

Kmetiški poklic je brezdvoma eden najzdravejših. Delo, dasi naporno, v prosti naravi krepi telo in ga dela odpornega proti raznim boleznim. Hrana je preprosta a tečna. Do nedavna kmetje nismo poznali cele vrste bolezni, ki se sedaj med nami udomačujejo.

Nerazumljivo je na prvi pogled, da se širi med nami bolezen, ki ji je vzrok slaba prehrana, pomanjkanje solnca, pokvarjen zrak. Ta bolezen je **jetika**. Dejstvo je danes, da se širi tudi tam, kjer ni industrije. Če vprašamo po vzrokih tega za narodno zdravje poraznega dejstva, se nam navaja navadno dva vzroka: Med glavne sovražnike ljudskega zdravja spadajo slaba stanovanja in nesnaga. Vendar moramo priznati, da so bile pred desetletji tozadevno razmere na deželi slabše od sedanjih. Stanuje se boljši in tudi za snago je že dovolj smisla. Nadalje se navaja zadnja vojna kot vzrok širjenja jetike. Gotovo je tudi vojna nekaj pripomogla, vendar ne more biti to edini vzrok, ko je bila v mestih med vojno večja težava s prehrano in se prehranjevalne razmere na deželi v onem času sploh ne dajo primerjati z razmerami v mestih.

Eden največjih vzrokov pešanja zdravja na deželi in širenju jetike je ta, da je začelo kmetiško prebivalstvo preveč posnemati meščane v prehrani, obleki, navadah in tako dalje. Kar že za meščane ni dobro, more kmetu še manj koristiti, največkrat le škodovati.

Včasih so dajali na kmetih plačo večinoma v živežu, obleki in perilu. Posli in kmetiški delavci so se hranili z zdravno hrano in so bili dobro oblečeni. Zdaj pa delajo posli na kmetih za **denar**. Denar pa se, žal, potrosi večkrat za pijačo. Sploh je prinesel denar na deželo mnogo gorja in prav zanimiva bi bila primera, kako je prišel z denarjem na deželo še alkohol in nikotin v velikih množinah.

Kaj pa obleka? Naše ženske rade posnemajo mesto. Svilene nogavice, čevlji, ki ne prenesejo blata, niso niti za mesto kaj prida, za deželo pa še manj.

26. avstrijska
državna dobrodelna loterija
ŽREBANJE 22. DECEMBRA.
1 srečka S 3— 1 srečka S 3—
52.000 dobitkov in 1 premija.
Glavni dobitok S 100.000*
Na 10 srečk mora odpasti 1 dobitok!
Poslovalnica razredne loterije
J. PROKOPP
razpošiljalnica za zvezne dežele.
BADEN N.Ö. Hauptplatz 17.

Ni vse za vsakega in mestne navade se ne dajo brez škode prenesti na kmete. Meščan, ki sedi v pisarni, že prebije s skodelico kave za zajutrak, vsak pameten človek pa bo vedel, da je to premalo za človeka, ki mora vse dopolne naporno delati. So na deželi sicer še hiše, kjer zajtrkujejo žgance, sok ali podobno, a so že redke. **Kava**, dekleta in žene, **sploh ni hrana**, marveč naravnost strup za slabotno naravo. Kar je pri kavi dobrega, je mleko. Ali ni torej mleko samo boljše?!

Tudi **meso** ni prava zdrava hrana, ker je kvečjemu pripravna za ljudi, ki mnogo sedijo in ne prenesejo obilne hrane. Za kmeta, ki naporu dela in potrebuje obilne hrane, pa meso za vsak dan ni priporočljivo.

Na deželi se često dogaja, da se prodaja vse, kar se pridela: krompir, mleko, fižol itd. In za denarni izkupiček se kupuje za drag denar slabše in dražje blago.

Vzrok propadanju zdravja na deželi je predvsem v nespametnem in kvarnem posredovanju mesta, tako v hrani in obleki kakor v drugih raznih navadah.

RAZNE VESTI

Kaj se godi po svetu. Med ruskim trgovskim zastopstvom na Dunaju in Narodno banko je prišlo do spora. Avstrijski trgovci ne dobijo dolarjev, da bi plačali račune za rusko žito. Rusi bi vzeli sicer tudi šilinge, če bi se jim dovolilo, da plačajo v Avstriji zapadle menice v šilingah. Tega pa Narodna banka noče dovoliti in Rusi grozijo, da bodo opustili trgovino z našo državo. Narodna banka je tudi v težkem položaju, ker presegajo tirjave inozemstva, ki se morajo plačati v tujih devizah, več nego je bilo tujih deviz prijavljenih z ozirom na devizno odredbo. Devizna odredba tedaj ni dosegla nameravanega uspeha. — Neki solnograški list ve povedati, da je vlada ponudila Heimatbloku 400.000 S, da bi glasoval za sanacijski zakon. Vlada to zanika in pravi, da so denar ponudili interesirani krogi. **Starhemberg** je mnenja, da zato nihče ne more kaj dati, ker nihče nič nima. — Do oktobra je bilo v Avstriji 250 milijonov S davčnih zastankov. — V treh četrtletjih letošnjega leta je bilo izvršenih na Dunaju 285.000 rubežni. To se pravi, da je bil zarubljen že vsaki deseti Dunajčan. Lepi izgledi. — Jugoslavija: Na njivi nekega posestnika v Guštanju je zrasla izredno velika in debela pesa. Gomolj je visok 42 cm, obseg na najdebelejšem delu 69 cm, težina pa 6.73 kg. — Poplave in plazovi v Bosni in Hercegovini so na več krajih zasuli železniške proge in prekinili promet. Stvarna škoda je velika, ker so bili poškodovani tudi vagoni. — Zakon o ustroju vojske je bil izpremenjen. Po tem zakonu osebe, ki niso odslužile kadrškega roka, ne morejo dobiti odpusta iz državljanstva. Vojaška obveznost traja od 20. do 40. leta, v rezervi pa od 40. do 50. leta. Člani Sokola Jugoslavije služijo 3 mesece manj, dijaki 9, bogoslovci pa samo 6 mesecev v bolničarskih četah. Prvorojenci, ki so vzdrževalci rodbin, so oproščeni vojaške službe. — Na Dunaju se je ustanovila jugoslovansko-avstrijska trgovska zbornica. Za plačevanje uvoza in izvoza skuša uvesti klirinški promet.

V teku 9 mesecev letošnjega leta se je v Rusijo izselilo 753 oseb. — Na Dunaju govori 570 stražnikov češko, 118 angleško, 82 francosko, 70 italijansko, 47 poljsko, 80 jugoslovansko, 53 madžarsko in 43 esperanto. — Na Dunaju so odkrili komunistično pisarno za potvarjanje potnih listov. Izvršenih je bilo 5 aretacij. — Kot zaščiteni trgi veljajo z ozirom na zakon o prometu z živino: Dunaj, Dunajsko Novo mesto, Gradec, Linc, Solnograd in Inomost. — Dunajsko ravnateljstvo brzojava odpusti letos 612 delavcev. To v zvezi s sanacijo. — Dunajski bankir dr. Rosner je bil po devizni odredbi obsojen na 316.000 S, ker ni prijavil svoje inozemske vloge v znesku 306.000 S. — Anglija: Angleške volitve so stale državo in kandidate 3 milijone funtov. — Končen rezultat angleških volitev je sledeči: 554 poslancev imajo vladne stranke, 50 opozicija in 11 neodvisni. — V Angliji so pričeli

izdelovati novo morilno orožje, za katerega ni nobenih ovir. Zgradili so tank, ki se giblje po vsakem terenu na suhem s hitrostjo 50 km na uro, v vodi se pretvori v oklopno ladjo s hitrostjo 7.5 km na uro. Posadka obstoja iz 2 mož; eden upravlja s strojem, drugi s strojnico, ki odda lahko v eni minuti 2500 strelcev. — Nova angleška vlada sestoji iz 20 oseb. Med temi je 11 konservativcev, 5 liberalcev in 4 pristaši narodne delavske stranke. — Ostale države: Sedanja španska vlada obtožuje 20 oseb bivše vlade in kralja Alfonza veleizdaje. — V Berlinu je prišlo do plenitve trgovin z živili. — V bližini Tropova na Češkoslovaškem je zavozil avto v vozeči vlak. Štiri osebe, cela družina, so že umrle, šofer pa bo sledil. — Goriško-gradiščanski nadškof dr. Sedej je bil upokojen. Njegova upokojitve se spravlja v zvezo s sporazumom med Vatikanom in fašizmom.

„Lepa hčerka matere Evrope.“ Francoski list „Matin“, ki je v stikih z francoskim zunanjim ministerstvom in katerega bere nad 100.000 Francozov, prinaša članek pod naslovom „Lepa hčerka matere Evrope“ in govori v njem takole: Avstriji ne delamo nobenih očitkov. Od lepega dekleta ne moremo zahtevati, da bi bila tudi dobra gospodinja. To pač ne leži v njegovi ravi. Od tega dekleta tudi ne moremo zahtevati zvestobe in hvaležnosti. To so darovi, ki ne spadajo v ženitovanjsko doto. Bog je dal dekletu vitko in lepo postavo, ali naj bi ji dal vse? Tej dami moramo mnogo odpustiti, jo iz daljave ščititi in ji dati varuha — v poštenem smislu besede. — Nekoliko čudna, prav francoska beseda, a v njej nekaj resnice. To resnico naj bi spoznali vsi dobri Avstrijci in iz koketnega dekleta bi postala dobra gospodinja.

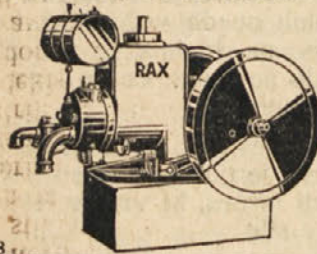
Nabirajte divji kostanj! Divji kostanj je dobro sredstvo proti ozeblinam. Naberite in olupite ga, zreži ga na rezine in dobro posušite in ga shranite na suhem v vrečici. Ko ti pozimi ozebe roke ali noge, imate doma lek proti tej neprijetni bolezni. Na en do poldrug litra vode vzemite eno peščico suhega kostanja in kuhajte tako dolgo, da se kostanj skuha v kašo. Dolijate pa morate vode, sicer ti vsa voda povre, ker se kostanj ne skuha tako hitro. Kašnato vodo zlijte zvečer v posodo, kjer se mislite umiti, prideni še nekoliko soli in držite v tej kopeli boleče ude. Ponovite isto skozi par večerov in rešen boš ozeblin. — Divji kostanj je tudi dobro sredstvo za snaženje volnenih oblek. Skuhajte kostanj kakor gori povedano in precedite vodo skozi rutico. V tej vodi namakajte volnene predmete in izplahni v sveži vodi. Lahko pa se madeži na volnenih oblekah lahko samo krtačijo s to vodo.

VINCENC KRENOS

izprašani podkovni in kovaški mojster za vozove, trgovanje s stroji,

LOGA VAS, POŠTA VELDEN AM WÜRTHERSEE

Prodaja najbolj znanih bencinskih motorjev „Rax“ po originalnih tovarniških cenah. Strokovni nasveti in pojasnila zastoj.

108

Društvo slovenskih diletantov v Borovljah.

VABILO

na šliridejansko ljudsko igro s petjem

Damijan Vašek

ali

Zvesti prijatelji

ki se uprizori v nedeljo, dne 22. novembra 1931 v dvoranah pri Cingelcu v Glinjah.

Začetek točno ob 3. uri popoldne.

Vstopnina 40 g do 1 S.

Ob vsakem vremenu!

Igra se uprizori prvič na Koroškem ter je posneta iz vsakdanjega življenja. Ne bo žal nikomur, kdor si jo ogleda!

143

Prisrčno vabi ODBOR.

Ivan Kacin, Ljubljana, Tabor 6, Jugoslavija,
tovarna harmonijev, glasovirjev in orgel
Uglašuje in popravlja cerkvene orgle, izdeluje harmonije
od Din. 2100 — naprej. Zahtevajte cenik!

VABILO

na burki

Vrag jih je vzel

in

Kje je meja

ki ju uprizori Izobraževalno društvo „Danica“ v nedeljo, dne 15. novembra 1931 ob 3. uri popoldne pri Voglu v Št. Primožu.

Poleg dveh iger tudi solospjev „SMOLAR“ in petje društvenega moškega pevskega zbora.

Šolarjem je vstop prepovedan.

Burka „Vrag jih je vzel“ se igra prvič na Koroškem in bo vzbudila obilo smeha.

144

Prijazno vabi ODBOR.

Izšla je Blasnikova

Velika Pratika

za prestopno leto 1932,

ki ima 366 dni.

VELIKA PRATIKA* je najstarejši slovenski koledar, ki je bil že od naših pradedov najbolj upoštevan in je še danes najbolj obratjan.

V „Veliki Pratici“ najdeš vse, kar človek potrebuje vsak dan: Katoliški koledar z nebesnimi, solničnimi, luninimi, vremenskimi in dnevnimi znamenji; — solčne in lunine mrke; — lunine spremembe; — poštne določbe za Jugoslavijo; — lestvice za kolke na menice, pobotnice, kupne pogodbe in račune; — konzulate tujih držav v Ljubljani in Zagrebu; — vse seje na Kranjskem, Koroškem, Štajerskem, Prekmurju, Medžurju in v Julijski Benetiji; — pregled o koncu brejosti živine; — popis vseh važnih domačih in tujih dogodkov v preteklem letu; — tabele za računanje obresti; — življenjepise važnih in odločilnih oseb s slikami; — oznanila predmetov, ki jih rabi kmetovalec in žena v hiši. — Cena 5 Din.

„VELIKA PRATIKA“ se dobi v vseh večjih trgovinah in se lahko naroči tudi pisмено pri založniku:

tiskarni J. Blasnika nasl. d. d. v Ljubljani.

138

VABILO

na ljudsko igro

Prisega o polnoči

ki jo uprizori Bralno društvo v Škocijanu

v nedeljo, dne 22. novembra 1931 ob 3. uri popoldne pri Rušu v Samožni vasi.

Sodeluje društveni pevski zbor.

K obilni udeležbi prijazno vabi 146 ODBOR.

Dekliška Marijina družba v Dobrli vasi priredi v

nedeljo, dne 22. novembra 1931

v društvenih prostorih igro

S v. E l i z a b e t a

v proslavo in spomin 700-letnice velike žene.

Čisti dobiček je namenjen revnim otrokom.

Vabi vse domače in okoliške prijatelje

o d b o r.

VABILO

na veseloigro v štirih dejanjih

Začarane gosli

ki se uprizori

v nedeljo, dne 22. novembra 1931 ob pol 3. uri popoldne pri Brezniku v Pliberku.

Poleg tega še mnogo drugega in zabavnega.

Po igri v zgornjih prostorih tamburaški koncert „Biser-nice“ iz Celovca.

Pridite vsi! Pozabimo za trenutek na skrbi in težavah, ki nas tarejo in vdajmo se urico dobri in židani volji!

Izobraževalno društvo.

147